

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA

Odbor životního prostředí

Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

Pracoviště: Seifertova 24, Jihlava

Dle rozdělovníku

Váš dopis značky/ze dne

Číslo jednací
KUJI 45054/2012
OZP 1057/2012/Vac/1

Vyřizuje/telefon
Mgr. Dana Vacková
564 602 508

V Jihlavě dne
27. 6. 2012

Návrh opatření obecné povahy

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí, jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny podle ustanovení § 29 odst. 1) a § 67 odst. 1) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 171 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), **v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) a na základě § 56 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny** navrhuje toto opatření obecné povahy:

Povoluje se výjimka ze zákazů stanovených § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně **ze zákazu škodlivého zasahování do přirozeného vývoje, poškozování užívaných sídel a rušení zvláště chráněného živočicha rorýse obecného (*Apus apus*) při opravách a úpravách vnějšího pláště budov**, např. zateplováním, novými omítkami, dále při zásazích spojených s uzavíráním (v současnosti rorýsům přístupných) ventilačních průduchů a navazujících dutin v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov a to za dodržení následujících podmínek:

1. budou zachovány hnízdní příležitosti pro rorýse obecné takto:

- Všechny ventilační průduchy v částech budov v úrovni střešní konstrukce – prostoru mezi horní hranou oken v posledním nadzemním podlaží budovy a pláštěm střechy/svrchním okrajem budovy (dále jen „atika“) zůstanou zachovány a v plném rozsahu zůstane zachován i průchod do navazujících odvětrávacích prostor (dutin). Rozměr ventilačních průduchů musí být zachován nebo, je-li upravován, pak musí mít průduchy rozměry 3 až 3,5 cm na výšku a 7 cm na šířku. V případě instalace plastových ochranných mřížek na ventilační průduchy v atikách budou odstraněny lamely ve spodní části každé mřížky min. do 2/3 otvoru.

- Bude zajištěna potřebná úprava ventilačních průduchů v atikách. Spodní okraj každého takového průduchu a následný průchod do navazujících odvětrávaných prostor (dutin) musí být dostatečně drsný z důvodu umožnění zachycení a prostupnosti pro jedince rorýse obecného (zdrsněním či použitím drsného materiálu).
  - Alternativně (v případě nutnosti úplného uzavření ventilačních průduchů), bude na stejné budově zajištěno vytvoření náhradních hnízdnicích příležitostí (instalace prefabrikátů či speciálních budek pro rorýse obecné) v počtu odpovídajícím původně rorýsům přístupným ventilačním průduchům.
2. V případě, že budou práce z objektivních důvodů prováděny v období hnízdění rorýsů, tj. od 20. dubna do 10. srpna, budou nejpozději do konce dubna a zároveň alespoň 5 dní před započatím a po celou dobu stavby dočasně jednosměrnými uzávěry uzavřeny větrací otvory pod střechou domu tak, aby v nich nemohli rorýsi zahnízdit a naopak aby mohli všichni živočichové, kteří se případně v dutině zdržují, otvory opustit (shora nad otvory uchycenou sítí). Po ukončení prací budou jednosměrné uzávěry odstraněny a hnízdění nahrazena některým ze způsobů uvedených v bodě 1.

Výjimka se povoluje vlastníkům budov o třech a více nadzemních podlažích s ventilačními průduchy ve střešní konstrukci a v atikách, které v současnosti umožňují zahnízdit rorýsům obecným, a to na území obcí Batelov, Brtnice, Dobronín, Dolní Cerekev, Dlouhá Brtnice, Hodice, Horní Dubenky, Jamné, Kamenice, Kněžice, Kostelec, Kozlov, Luka nad Jihlavou, Malý Beranov, Pavlov, Polná, Rančívov, Rantívov, Růžená, Stonařov, Střítež, Třeštice, Třešť, Ústí, Velký Beranov, Větrný Jeníkov, Vysoké Studnice, Zhoř.

Odůvodnění návrhu

Účelem tohoto návrhu je zajistit adekvátní ochranu hnízdnicí populace zvláště chráněného druhu živočicha – rorýse obecného při rekonstrukcích budov na území obcí Batelov, Brtnice, Dobronín, Dolní Cerekev, Dlouhá Brtnice, Hodice, Horní Dubenky, Jamné, Kamenice, Kněžice, Kostelec, Kozlov, Luka nad Jihlavou, Malý Beranov, Pavlov, Polná, Rančívov, Rantívov, Růžená, Stonařov, Střítež, Třeštice, Třešť, Ústí, Velký Beranov, Větrný Jeníkov, Vysoké Studnice a Zhoř ve správním obvodu Kraje Vysočina. Opatření obecné povahy je vydáváno pro 28 obcí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jihlava a to v takových obcích, v nichž se vyskytují vícepatrové domy a je reálná možnost zásahu do přirozeného vývoje rorýsů obecných při jejich rekonstrukcích.

Rorýs obecný je zvláště chráněný živočich v kategorii ohrožený dle § 48 zákona o ochraně přírody a krajiny a vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, v pozdějších zněních. Tímto opatřením obecné povahy jsou upravována práva a povinnosti při provádění rekonstrukcí budov se zachovalými ventilačními průduchy v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov, v kterých rorýsi obecní hnízdí a které bývají často uzavřeny a rorýsům obecným je tak znemožněno úspěšné hnízdění na jejich tradičních hnízdnicích. Rekonstrukce budov lze považovat za soubor činností, které vedou nebo by mohly vést k ohrožení tohoto druhu na bytí nebo k jeho degeneraci, narušení rozmnožovacích schopností druhu či zániku populace druhu ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dle § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny není kromě jiného dovoleno poškozovat užívaná sídla zvláště chráněných živočichů (zde ventilační průduchy). Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí (dále jen „krajský úřad“) vydával v uplynulých letech na žádost řady subjektů rozhodnutí dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, jimiž povoloval výjimku ze zákazů u zvláště chráněného živočicha rorýse obecného.

Za účelem snížení administrativní zátěže a sjednocení podmínek pro různé potenciální žadatele využil krajský úřad pravomoci, kterou mu svěřila novela zákona o ochraně přírody a krajiny účinná od 1. 12. 2009, a rozhodl se výjimku povolit pro blíže nespecifikovaný okruh osob opatřením obecné povahy. Navíc orgán ochrany přírody nemusí mít vždy k dispozici dostačující informace o hnízdním výskytu rorýse obecného tak, aby si mohl udělat objektivní úsudek ve vazbě na potřebu zachování příznivého stavu populace tohoto druhu z hlediska ochrany v okamžiku, kdy se práce na rekonstrukci domu aktuálně připravují nebo již začaly. Z důvodu předběžné opatrnosti je pak toto opatření obecné povahy jediným možným a okamžitým řešením, protože individuální správní řízení neumožňují v případě potřeby reagovat dostatečně rychle.

Návrh opatření se v souladu s § 172 správního řádu zveřejňuje vyvěšením na úřední desce krajského úřadu a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup. Současně jej krajský úřad rozesílá všem obcím uvedeným v rozdělovníku tohoto návrhu, jichž se navrhované opatření týká. Tyto obce v souladu s ustanovením § 172 správního řádu návrh rovněž zveřejní na úřední desce svého úřadu, a to nejméně po dobu 15 dnů. Veřejné projednání návrhu se nekoná. Vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva k nemovitostem mohou být navrhovaným opatřením obecné povahy přímo dotčeny, mohou u krajského úřadu proti tomuto návrhu ve lhůtě 30 dnů od jeho zveřejnění podat písemné odůvodněné námítky. Zmeškání tohoto úkonu nelze prominout. O případných námitkách krajský úřad rozhodne, přičemž toto rozhodnutí bude součástí odůvodnění opatření obecné povahy (§ 172 odst. 5 správního řádu). Po vypořádání případných připomínek a námitek zveřejní krajský úřad opatření obecné povahy stejnou formou jako návrh. V souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu nabude opatření účinnosti patnáctým dnem po vyvěšení na úřední desce krajského úřadu. Lhůta pro podání námitek je do 30 dnů od zveřejnění návrhu.

Odůvodnění navrhovaného opatření

Rorýs obecný je druhem se specifickými nároky a s velmi silnou vazbou na tradiční, dlouhodobě a opakovaně využívané hnízdiště (zde ventilační průduchy v atikách domů). Uzavření ventilačních průduchů by s ohledem na zcela specifické nároky rorýsů obecných zásadně omezilo možnosti jejich dalšího hnízdění a udržení stavu populace. Vzhledem k vysokému tempu rekonstrukčních prací probíhajících plošně na celém území České republiky jsou popsány zásahy ohroženy nejen lokální populace, ale v konečném důsledku populace celorepublikové. Z tohoto důvodu je nutné stávající větrací otvory zachovat nebo odpovídajícím způsobem nahradit. Opatření obecné povahy umožní efektivně chránit hnízdní populaci rorýse obecného, aniž by konkrétní požadavky znamenaly z hlediska rekonstrukcí budov zásadní praktická či ekonomická omezení. Vzhledem k biologii tohoto druhu (rorýs udržuje hnízdní dutiny v čistotě, jeho paraziti jsou na člověka nepřenositelní, ventilační průduchy v atikách nejsou spojeny s obytnými prostory atd.) zároveň nedojde k navýšení případných hygienických rizik.

Obdobně jako v dříve vedených řízeních o výjimce posuzoval krajský úřad existenci veřejného zájmu nutného pro udělení výjimky. Rekonstrukce domů ve většině případů spojené se zateplováním jsou veřejným zájmem, protože vedou k úspoře energie, a z toho pak vyplývají příznivé důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Neexistuje jiné uspokojivé řešení, jediná alternativa by byla příslušné domy nerekonstruovat, což není žádoucí z pohledu veřejného zájmu.

Rozsah činností a podmínky, které jsou předmětem tohoto opatření, byl stanoven tak, aby povolené zásahy přinesly co největší efekt při současné minimalizaci úrovně škodlivého dopadu na populaci rorýse obecného. Při stanovení podmínek respektuje krajský úřad metodický pokyn

Ministerstva životního prostředí 8/2009, k postupu orgánů ochrany přírody při zajišťování ochrany hnízdní populace rorýse obecného (*Apus apus*) podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Podle metodického pokynu je především třeba stanovit dvě základní ochranné podmínky, a to podmínku, která řeší práce v hnízdním období, a podmínku zachování hnízdních příležitostí. V případě nezbytnosti provádění prací v době hnízdění (přibližně od 20. dubna do 10. srpna běžného roku) je třeba s předstihem zamezit možnosti zahnízdění rorýsů ve větracích otvorech v daném roce a naopak umožnit vylétnout živočichům, kteří případně dutiny využívají (např. netopýři, vrabci a další). Pokud by totiž rorýsi v daném roce zahnízdili a byli poté rušeni pracemi, následkem by mohlo být v lepším případě nezdařené vyhnízdění, v horším případě úhyn nevzletných mláďat nebo i dospělých samic sedících na hnízdě. Proto správní orgán stanovuje podmínku 2. Uzavření ventilačních průduchů natrvalo by s ohledem na zcela specifické nároky rorýsů obecných zásadně omezilo možnosti jejich dalšího hnízdění a udržení stavu populace, proto správní orgán požaduje zachování hnízdních možností a v podmínkách uvádí, jak by měly otvory vypadat, aby byly pro rorýse využitelné. V metodickém pokynu Ministerstva životního prostředí 8/2009 jsou i dále rozvedeny úvahy pro udělení výjimky, se kterými se krajský úřad ztotožňuje. Vlastní technické provedení úprav průduchů v atikách či náhradních hnízdních příležitostech řeší toto opatření jen rámcově, je tedy nezbytné, aby technické provedení zapracoval projektant do stavební dokumentace (a způsobem zohledňujícím i další faktory). Přitom je však třeba respektovat doporučení uvedená na webových stránkách www.rorysi.cz (odkaz uveden také na www.mzp.cz).

Pro ostatní případy výjimek ze zákazů u rorýse obecného, na které se toto opatření obecné povahy nevztahuje, budou i nadále vydávána samostatná rozhodnutí na základě žádosti.

Mgr. Dana Vacková, v. r.
úředník odboru životního prostředí

Toto opatření obecné povahy musí být vyvěšeno na úředních deskách příslušných obecních úřadů a krajského úřadu po dobu 15 dnů. Žádáme obecní úřady o zpětné zaslání potvrzení o době vyvěšení tohoto opatření obecné povahy.

Vyvěšeno dne .....

Sejmuto dne .....

Razítko, podpis

Rozdělovník:

Obce datovou schránkou:

1. Batelov
2. Brtnice
3. Dobronín
4. Dolní Cerekev
5. Dlouhá Brtnice
6. Hodice
7. Horní Dubenky
8. Jamné
9. Kamenice
10. Kněžice
11. Kostelec
12. Kozlov
13. Luka nad Jihlavou
14. Malý Beranov
15. Pavlov
16. Polná
17. Rančívov
18. Rantířov
19. Růžená
20. Stonařov
21. Střítež
22. Třeštice
23. Třešť
24. Ústí
25. Velký Beranov
26. Větrný Jeníkov
27. Vysoké Studnice
28. Zhoř

Krajský úřad Kraje Vysočina – k vyvěšení na úřední desce – zde